

Vizi Andrea

Ha van képünk hozzá

Vizuális segédeszközök a nyelvoktatásban

Egy kép többet mond ezer szónál, teljes egészében ragadja meg a pillanatot, minden apró részletet megmutat. Az utóbbi húsz-egynéhány évben a képek nagy szerepet kaptak a nyelvoktatásban, hiszen jól használhatók az órán, érdekes foglalkozásokra adnak alkalmat. Az alábbiakban szeretném bemutatni a vizuális segédeszközök legjellemzőbb fajtáit, és megosztani saját tapasztalataimat velük.

A hétköznapi tárgyak sok nyelvtanárnak nyújtanak segítséget a szókinccs átadásában. A tárgyakat egyszerűen meg-, illetve bemutatjuk, közöljük nevüket a diáksággal. Ez a módszer egyszerű szókinccs esetében használható a legjobban: gyümölcsök, zöldségek, élelmiszerek, tanszerek stb. A tárgyakkal való munkát vihetjük egy lépéssel tovább: melléknevek, rokon értelmű szavak elsajátításában. Egy ceruzát sokféle jellemzővel láthat el a tanuló: vékony, hosszú, hegyes vagy tompa, végén radírral, stb. Az angol nyelvben a számlálhatóság fogalmát jól szemléltethetjük, pl. liszt, cukor, tej stb., valamint megszámlálható élelmiszerek szembeállításával.

A pillanatképek, fotók talán a leggyakrabban használt segédeszközök a nyelvtanításban. Használhatók egyszerűen csak annak leírására, ami a képen történik, vagy egy történet kitalálására, ami a képen látható jelenet előtt vagy után történt. A diákok kis csoportokban kiötlhetnek párbeszédet, amelyeket a képen látható személyek folytathatnának. De hasz-

nálhatjuk a fotókat nyelvtani gyakorlatokra is. Angolban pl. a folyamatos jelen idő gyakorlására a legmegalkalmasabb a képek leírása. De ugyanígy használhatóak a képek például a melléknevek fokozásának gyakorlására azzal, hogy összehasonlítjuk, miben mások (vagy egyformák: just as tall as...) a rajtuk szereplő emberek, épületek, egyebek.

Egynéhány példa a fenti képpel: Describe what are the people wearing in the picture. What is their relationship? How do you think they are feeling? Make up a story about the picture. What pieces of furniture can you see in the picture? Name at least 15 verbs from the picture... És így tovább. Minden a tanár kreativitásán múlik. Ha csak a szókinccset vesszük, legalább három érettségi témakör is szóba jöhet a fenti kép kapcsán: öltözködés, emberi kapcsolatok, otthon és lakás, stb.

Bármennyire szeretjük is kárhoz-
tatni a számítógépes játékokat, ezek is használhatók a nyelvi készségek fejlesztésére. Tehetjük ezt pl. úgy, hogy a diákoknak először is beszélniük kell kedvenc játékukról: mi a témája, mi a játék célja, mit kell elérni, hogy nyerjünk. Ha van rá lehetőség, töltsünk egy órát az informatikai szaktanteremben. Válasszunk ki 4-5 diákot (vagy párt, akik ugyanazt a játékot kedvelik). Indítsuk el a játékot. A diákok feladata kommentálni a történéseket a képernyőn, akár sportközvetítés formájában. A cél, hogy a lehető legpontosabban írják le, mi történik a játékban, elmondhatják

véleményüket az egyes szereplőkről és kifejezhetik érzéseiket, hogyha pl. valamelyiküknek baja esik.

A filmes jelenetek ugyanolyan módon használhatók, mint a fényképek, ha egy-egy jelenetet néhány percre kimerevítünk. Ugyanakkor elvonatkoztatathatunk a film sztorijától, és beszélgethetünk csupán a színészekről is, milyen más filmekben játszottak, milyen díjakat kaptak, melyik a kedvenc filmjük a színésszel, stb. Itt megtehetjük, hogy a diákok felkészülhetnek az órára az alapján, hogy megkapják, mondjuk, 3-5 színész nevét, s házi feladatként információt gyűjtenek róluk az interneten. Ez a foglalkozás a művészet és szórakozás érettségi tézis átvételénél nyújthat segítséget.

Végezetül még ne feledkezzünk meg a kártyajátékokról sem. Nálam nagyon bevált az ún. Memory játék (nálunk pexeso), főleg ha az valamilyen tematikus kiadás – legyen az sport, étel-ital, állatvilág, esetleg valamilyen rajzfilm szereplői. Az egyes kártyákat a legaprólékosabban leírjuk, arany szabály, hogy csak az idegen nyelvet használhatjuk, tehát miközben játszunk, az érzéseinket – örömet, csalódottságot – is csak így fejezhetjük ki.

És ha mindez még nem elég, használjuk a világot körülöttünk. Az osztályt, az ablakon túli tájat vagy utcát, a képeket a falon. A téma, ahogy mondják, az utcán hever, meglepően sok ötletet kínálhat a leghétköznapiabb jelenet is.